

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет романо-германської та української філології

**Кафедра педагогіки, методики викладання іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій**

**Кваліфікаційна робота студентки бакалаврату з методики навчання іноземної
(іспанської) мови на тему:**

**«Формування іспаномовної компетентності в читанні в учнів початкової школи
засобом аудіокниги»**

Студентки групи СОі01-19
денної форми здобуття освіти факультету
романо-германської та української
філології, спеціальності 014 Середня освіта,
освітньо-професійна програма Іноземні
мови та літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(іспанська і друга західноєвропейська мова)
Коломієць Вікторії Михайлівни

Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор
Бігич О. Б.

Чотирибальна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	6
1.1. Компетентність в читанні як цільова для формування в початковій школі.....	6
1.2. Учень початкової школи як активний суб’єкт іспанськомовної освіти в контексті особистісно-діяльнісного підходу	9
1.3. Аудіокниги як сучасний засіб навчання іспанської мови	12
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	16
2.1. Етапи формування іспанськомовної компетентності в читанні... ..	16
2.2. Підсистема вправ для формування іспанськомовної компетентності в читанні.....	19
2.3. Фрагмент уроку в 3 класі з формування іспанськомовної компетентності в читанні.....	25
ВИСНОВКИ.....	29
РЕЗЮМЕ.....	31
SUMMARY.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	33

ВСТУП

Знання іноземної мови є необхідністю в сучасному світі. Згідно досліджень однією з популярних мов є іспанська. Іспанська займає друге місце в світі за кількістю носіїв, тому освоєння іспаномовної компетентності стає однією з ключових для успішної реалізації в сучасному суспільстві.

З стрімким розвитком освітнього простору в Україні до вчителів іспанської мови з кожним роком висуваються нові вимоги. З'являються нові напрямки та способи формування іспаномовної компетентності, яка складається з багатьох компонентів. Одним із таких компонентів є компетентність в читанні. Саме завдяки читанню учні мають можливість засвоювати інформацію з письмових джерел.

У зв'язку з цим актуальним є питання формування іспаномовної компетентності в читанні в учнів початкової школи засобом аудіокниги. Аудіокниги є зручним засобом для розвитку навичок читання в учнів, оскільки вони дозволяють підвищити зацікавленість до читання та поліпшити розуміння прочитаного матеріалу. До того ж, використання аудіокниг забезпечує зміну акценту з навчання на отримання задоволення від читання, що є важливим елементом в освоєнні будь-якої мови.

Проте ґрунтовних досліджень з цієї теми немає. В глобальній мережі Інтернет ми можемо знайти величезну кількість аудіокниг з цікавими та інтерактивними завданнями, але в існуючих методиках навчання вони відсутні. Існуючі методики трохи застарілі та потребують оновлення. Тому, виходячи з цього, **актуальність роботи** полягає в нестачі вивчення цього питання як в теоретичному, так і практичному аспекті та необхідності створення нових методик навчання з широким застосуванням аудіокниг.

Об'єктом дослідження є процес формування компетентності в читанні засобом аудіокниги в закладах загальної середньої освіти. **Предмет дослідження** – методика формування компетентності в читанні з використанням аудіокниг, зміст та комплекс

вправ для навчання читання засобом аудіокниги учнів 3 класу закладу загальної середньої освіти.

Мета дослідження полягає в розробці методики навчання читання засобом аудіокниги в 3 класі закладу загальної середньої освіти.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких **завдань**:

- охарактеризувати читання як вид мовленнєвої діяльності та окреслити його особливості;
- визначити роль аудіокниг у формуванні компетентності в читанні;
- уточнити навички та вміння, необхідні учням для формування компетентності в читанні засобом аудіокниги;
- відібрати матеріал іспанською мовою, що відображає предметно-інформаційний зміст роботи;
- розробити комплекс вправ та план-конспект уроку для навчання читання засобом аудіокниги.

Для розв'язання поставлених завдань використовувались такі **методи**:

- узагальнення досвіду навчання читання засобом аудіокниги в закладах загальної середньої освіти;
- наукове спостереження за процесом навчання читання на уроках іспанської мови;
- проведення дослідного навчання під час педагогічної практики;
- опрацювання наукових джерел з методики навчання іспанської мови;
- аналіз чинних програм щодо навчання читання.

Наукова новизна полягає в обґрунтуванні критеріїв розробки комплексу вправ для навчання читання засобом аудіокниги.

Практичне значення полягає у розробці комплексу вправ, що спрямована на навчання читання з використанням аудіокниги для учнів 3 класу закладу загальної середньої освіти.

Структура курсової роботи зумовлена її цілями та завданнями. Робота складається зі вступу, 2 розділів, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи – 35 сторінок. У роботі подано 2 таблиці, схеми, рисунки, використано 20 джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1.1. Компетентність в читанні як цільова для формування в початковій школі

Головна мета навчання іноземної мови в початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції. Даний процес забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим та соціокультурним досвідом, релевантним до вікових можливостей молодших школярів.

Початкова школа – це дуже важливий етап у навчанні іноземної мови, оскільки саме на початковому етапі відбувається становлення засад для формування іншомовних фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок, а також умінь сприймати на слух, говорити, читати й писати у межах визначених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. [16, с. 17]

Компетенція у читанні є метою формування у початковій школі.

Сучасна методика визначає компетентність як «набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, умінь, досвіду, цінностей, ставлення тощо, які можуть комплексно реалізовуватись на практиці». [14, с. 18]

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого у 2018 році, одним із завдань початкової освіти є розвиток ключових компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та фізіологічних особливостей учнів. [7]

Ключова компетентність – спеціально структурований комплекс якостей особистості, що дає можливість ефективно брати участь у різних життєвих сферах діяльності і належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів. [14, с. 18]

Компетентність у читанні – це здатність людини до сприймання і коректного артикуляційного та інтонаційного декодування графічних знаків і письмових повідомлень, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань та мовної усвідомленості. [14, с. 269]

Складниками компетентності у читанні є навички техніки читання, знання у техніці читання та розуміння особливостей техніки читання. Рівень сформованості навичок техніки читання безпосереднім чином впливає на формування компетентності у читанні. Не менш важливими є засвоєні знання та взаємодія знань та навичок на основі загальної мовної усвідомленості.

Компетентність у читанні – це рецептивна (спрямована на сприйняття) або репродуктивна (спрямована на відтворення) діяльність, доведена до автоматизму. Перераховуючи навички, яким потрібно навчитись в процесі формування компетентності у читанні, варто зазначити навички впізнавання та розрізнення графем, навички встановлення і реалізації графемно - фонемних відповідностей. Всі ці навички формуються поетапно.

В програмі з іноземних мов для початкової школи (автор Савченко Н.Я.) виділяється два етапи (1-2 та 3-4 класи), кожен з яких має свої дескриптори.

Так, на кінець 2 класу учні, відповідно до загальних очікуваних результатів, повинні вміти розпізнавати знайомі слова у супроводі малюнків, наприклад, у меню швидкого харчування, де є фотографії страв, або у книжці з малюнками, де використовується знайома лексика. Основна увага приділяється саме розпізнаванню найпростішої інформації, від учнів не очікують вміння читати прості тексти для задоволення, що вже передбачено на наступному етапі. На кінець 4 класу – розуміти короткі, прості тексти, читаючи їх пофразово, впізнаючи знайомі імена, слова та основні фрази, перчитуючи за потреби. Аналізуючи конкретні очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності, бачимо, що учні повинні вміти читати короткі повідомлення на листівках, короткі, прості повідомлення в соцмережах; впізнавати

знайомі імена, слова і базові фрази з простих оголошень у повсякденних ситуаціях, в путівниках по торгових центрах та вказівниках; розуміти базову інформацію у готелі, рекламі, листівках та брошурах; розуміти основний зміст простих інформаційних матеріалів та розуміти короткі тексти зі сфери особистих інтересів, написані простими словами з ілюстраціями чи малюнками; розуміти короткий письмовий опис маршруту; розуміти короткі ілюстровані розповіді про повсякденне життя, написані простими словами та розуміти в загальних рисах короткі ілюстровані оповідання, якщо зображення допомагають здогадатися про зміст тексту (це все з програми)

Отже, виходячи із всього вище зазначеного, компетентність у читанні є цільовою для формування в 3 класі початкової школи.

1.2. Учень початкової школи як активний суб'єкт іспанськомовної освіти в контексті особистісно-діяльнісного підходу

Молодший шкільний вік є найбільш продуктивним та ефективним в процесі засвоєння іноземної мови. В першу чергу це пояснюється активною здатністю до вивчення нового (на цьому етапі учень ще продовжує опанування рідної мови та активно засвоює базові знання, відповідно він готовий до сприйняття іноземної мови), здібністю імітувати мовлення інших людей, природною допитливістю, високою мотивацією та відсутністю «мовного бар'єру».

Вивчення іноземної мови на початковому етапі забезпечує формування правильного розуміння мови як суспільного явища, сприяє розвитку інтелектуальних, емоційних та мовленнєвих здібностей учнів, а також їх особистих якостей. Крім того, опанування іноземною мовою знайомить учнів з іншомовною культурою, що дозволяє їм усвідомити власні ідентичність та розвивати толерантність до інших культур.

Контекстом дослідження процесу формування компетентності в читанні учнем 3 класу ми, слідом за О. Б. Бігич, 2010, обрали особистісно-діяльнісний підхід І.О. Зимньої, 2000.

На думку зазначених науковиць, особистісно-діяльнісний підхід визначається як єдність особистісного і діяльнісного складників, проте варто усвідомлювати, що такий поділ є досить умовним [3, с. 7]. Зрозуміло, що ці складники тісно пов'язані між собою, оскільки молодший школяр – це активний суб'єкт навчальної діяльності, і все, що відбувається в навчальному процесі, визначає його особистісний та діяльнісний розвиток.

Особистісна складова передбачає, що саме школяр знаходиться в центрі навчання (сьогодні це явище ще називають «дитиноцентризмом»), а саме його мотивація, когнітивні процеси та емоційно-вольові якості.

В рамках діяльнісного підходу молодший школяр виступає водночас суб'єктом навчальної діяльності та іншомовної мовленнєвої діяльності. Саме ці види діяльності є основними в процесі опанування ним іноземною мовою: навчальної діяльності (лінія діяльнісного розвитку) та іншомовної мовленнєвої діяльності (лінія комунікативного розвитку).

У межах кожної лінії розвитку провідними методистами окреслені пріоритетні складники розвитку молодшого школяра в процесі іншомовної освіти (див. табл. 1.): [3, с. 9]

Таблиця 1

Схема розвитку молодшого школяра в процесі іншомовної освіти

<i>Особистісно-діяльнісний підхід</i>			
Особистісний складник		Діяльнісний складник	
<i>Завдання кожного складника</i>			
Розвиток особистості молодшого школяра		Становлення молодшого школяра як активного суб'єкта навчальної діяльності й іншомовної мовленнєвої діяльності	
<i>Лінії розвитку</i>			
Особистісний розвиток	Інтелектуальний й емоційно-вольовий розвиток	Діяльнісний розвиток	Комунікативний розвиток
<i>Об'єкти розвитку</i>			
Мотиви учіння щодо іноземної мови	Когнітивні процеси й емоційно-вольові якості	Учіння з оволодіння іноземною комунікативною компетенцією	Комунікативна (рідномовна й іноземномовна) компетенція

Як видно із наведеної таблиці, особистісний складник особистісно- діяльнісного підходу передбачає мотиваційний та інтелектуальний розвиток учня, діяльнісний складник – навчальний та комунікативний розвиток.

Так, мотиваційний розвиток передбачає передусім формування в учнів мотивів щодо оволодіння іспанськомовною компетентності в читанні, інтелектуальний розвиток - вдосконалення всіх когнітивних процесів.

Діяльнісний розвиток забезпечує оволодіння іспанськомовною комунікативною компетенцією в читанні.

Охарактеризуємо особливості кожного виду розвитку.

Молодший школяр – це важливий етап в житті, який закладає основу для подальшого розвитку учня. Саме цей етап є початком навчальної діяльності учня, готовність до якої визначається рівнем фізіологічного та психологічного розвитку. Саме інтелектуальний розвиток як складова частина психологічного і забезпечує можливість навчатись. Готовність до навчання передбачає прагнення до відкриття нового, бажання перейти в світ дорослих, готовність до нових обов'язків та відповідальність перед друзями та вчителями. Очікування нового лежить в основі навчальної мотивації молодшого школяра. Потреба пізнати щось нове є рушійною силою процесу навчання. Саме в початковій школі формуються основні елементи ведучої на цьому етапі діяльності. В цей період відбувається психологічне переналаштування, яке вимагає значних фізичних та інтелектуальних зусиль. Саме через ці труднощі може зникати бажання навчатись, з'являється апатія та байдужість. Вчителі повинні це розуміти та брати до уваги при організації процесу навчання. В межах навчальної діяльності (в початковій школі саме цей вид діяльності є ведучим) формуються практичні навички читання, письма, сприйняття на слух та усної взаємодії, а також навички аналізувати, узагальнювати, класифікувати. На цьому етапі формується також ставлення до світу, себе, суспільства, спостерігається зміна акцентів в пріоритетах. [11, с. 173-175]

Отже, під час формування компетентності в читанні ми будемо враховувати ці вікові особливості учня молодшої школи.

1.3. Аудіокниги як сучасний засіб навчання іспанської мови

Впровадження реформи нової української мови передбачає використання нових методів та засобів навчання, метою яких є формування ключових компетентностей. Одним із сучасних засобів для формування іспанськомовної компетентності у читанні є аудіокнига.

Аудіокнига - це текстовий матеріал художнього (чи нехудожнього) твору, представлений у друкованому вигляді (книжці) з ідентичним фонозаписом текстового матеріалу [14, с. 296]. Аудіокниги є синтезом написаного і сказаного тексту. Слухач одночасно стежить за текстом на екрані і слухає, як читає цей текст диктор. Використання аудіокниг для формування компетентності у читанні має багато переваг. Однією з них є те, що вони забезпечують звуко-зорове пред'явлення матеріалу. Таким чином, при одночасному використанні цих інформаційних каналів, можуть бути компенсовані втрати, які виникають лише при одному з цих способів сприйняття. Саме тому, читач може розширити розуміння того матеріалу, який недочув слухач. Крім того, автентичне мовлення та емоційне забарвлення підвищують цікавість учнів, створюють позитивний настрій та сприяють кращому розумінню тексту. До того ж багатозначність і обсяг змісту, багатство емоцій, розмаїтість взаємин, нарешті краса самої фрази є додатковою інформацією тексту. В акторському виконанні вона проступає через темп і ритм читання, силу голосу, його інтонаційне фарбування, паузи, логічний і фразовий наголоси [13, с. 1]. В своєму дисертаційному дослідженні Черниш В.В., яка займалася вивченням впливу аудіокниг на формування не тільки навичок аудіювання, а й читання, зазначає, що при слуховому сприйнятті учень опановує 15% інформації, при зоровому – 25%, а при слухозоровому – 60%. (Черниш дисертація с. 58). Використання аудіокниг також допомагає вирішити проблему комплексного формування і таких видів мовленнєвої діяльності як говоріння і письмо.

Різними дослідженнями британських і американських вчених доведено, що подібний метод донесення навчального матеріалу скорочує до 30% часу необхідного для запам'ятовування нових слів. Цьому сприяють різні фактори, найбільш значущим з яких є синхронна робота лівого (відповідає переважно за декодування зорових сигналів) і правого (що фокусується на сприйнятті аналогічних за змістом звуків, пауз, наголосів і т.п.) півкуль мозку. Це дозволяє сприймати більший обсяг знань і служить допоміжним прийомом тренування мовної пам'яті. [2]

I. Секчинська виокремила такі переваги аудіокниг: 1) їхнє використання сприяє формуванню як аудитивної компетентності, так і компетентності в читанні; 2) покращують слуховимовні навички; 3) розвивають уяву і любов до літератури; 4) можуть слугувати основою для вправ, пов'язаних з письмом і говорінням; 5) забезпечують можливість почути автентичну англійську або американську вимову [18, с. 7]. Інша науковиця також наголошує, що збільшення ефективності і якості навчання за допомогою аудіокниг відбувається за рахунок ще й таких переваг як: 1) наочність, експресивність, динамічність подачі інформації; 2) стимулювання одночасно декількох каналів сприйняття; 3) зближення навчального середовища з реальним світом і заповнення відсутності природнього іншомовного середовища; 4) зменшення психологічної напруги і тим самим створення позитивного емоційного фону, який полегшує розуміння почутого. соколова

Враховуючи все вище зазначене, до переваг використання аудіокниг в початковій школі для формування компетентності в читанні, на нашу думку, належать наступні:

- підвищення мотивації до читання. Молодші школярі в силу своїх вікових особливостей мають короткий проміжок концентрації уваги; використання аудіокниг допомагає в утриманні уваги дітей протягом довшого часу;

- забезпечення учнів правильними мовними та мовленнєвими зразками. Аудіокниги зазвичай начитуються носіями мови, тому учні мають змогу не тільки чути автентичну вимову та інтонацію, а й практикувати їх;
- автоматизація навичок читання. Одночасне пред'явлення інформації через зоровий та слуховий канали сприяє розвитку компетентності у читанні, уможливаючи також читання методом цілого слова.

Аудіокниги поступово збільшують свою питому вагу в процесі формування компетентності у читанні. Науковці розрізняють аудіокниги для навчальних цілей та ненавчальних цілей. В молодшій школі доцільно використовувати обидва типи книг, але потрібно правильно їх підбирати відповідно до вікових інтересів учнів та мовного рівня. Зазвичай, найпростіші народні казки можна використовувати з учнями, оскільки мова таких книжок проста та зрозуміла.

Останнім часом все більшої популярності набирають аудіокниги, представлені у відеоформаті. Такі книги є досить зручними у використанні і цікавими для школярів. Великий вибір таких книг можна знайти на сайті Mundo Primaria.

Для ефективного формування компетентності у читанні необхідно, як вже зазначалось вище, правильно обрати аудіокнигу. Вибір варто здійснювати на основі критеріїв, а не ґрунтуючись на власних вподобаннях. Загальноприйнятими на сьогодні можна вважати такі критерії відбору аудіоматеріалів, як автентичність, мотиваційна значимість, тематичність, посильність та доступність, інформативність, лінгвосоціокультурна спрямованість, варіативність (за гендерними, соціальними, віковими, вимовними (акцент, діалект) ознаками) [10, с. 93]. Під критеріями відбору аудіокниг, слідом за Мацневою О.А., розуміємо основні ознаки мовного та звукового оформлення, змісту та логіко-композиційної структури, а також основні ознаки темпу мовлення і тривалості звучання [12, с. 84]. Для учнів початкової школи велике значення має також озвучування тексту.

Використання аудіокниг забезпечує врахування індивідуальних особливостей кожного учня, дає йому свободу вибору, оскільки учень сам може вирішити, скільки разів і коли він може прослухати книгу, а також надає можливість якісно опрацювати мовленнєві зразки.

Таким чином, ми розглядаємо аудіокнигу як сучасний засіб формування у школярів молодшої школи компетентності в читанні.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

2.1. Етапи формування іспанськомовної компетентності в читанні

Навчання компетентності у читанні є одним з головних завдань молодшої школи. Добре сформовані навички читання забезпечують розвиток інших мовленнєвих компетентностей таких як письмо та говоріння. Сформованість усіх мовленнєвих компетентностей забезпечує функціонування мови як цілісної системи.

В 1-2 класах основна увага приділяється формуванню компетентності у техніці читання. На цьому етапі учні повинні оволодіти алфавітом, розпізнавати букви та вміти читати слова, опрацьовані в усному мовленні. Відповідно до чинної програми, обсяг тексту, який може бути запропонований учням на кінець першого класу, коливається в межах 20-5- слів. В другому класі продовжується робота над формуванням компетентності у техніці читання. На кінець року учні вже повинні вміти читати короткі речення та словосполучення, опрацьовані в усному мовленні, а обсяг тексту має бути 50 -80 слів.

Третій клас є важливим етапом, оскільки в цей час продовжується формування компетентності у техніці читання та компетентності у читанні як виді мовленнєвої діяльності. Саме тут вже звертається увага не тільки на правильність озвучування слів та інтонацію, а й на загальне розуміння тексту, в якому вже можуть зустрічатись нові слова, про значення яких можна здогадатись з контексту або за допомогою малюнків. Обсяг тексту – в межах 80 – 100 слів. Враховуючи особливості цього етапу, а саме розуміння змісту прочитаного, можна говорити про доцільність використання аудіокниг, однією з характеристик яких є саме наявність зв'язного тексту. Саме на цьому етапі можна використовувати найпростіші книги для маленьких дітей, такі як *Los tres cerditos*, *Caperucita Roja*. Ці книги характеризуються простою мовою,

зрозумілим сюжетом та викликають інтерес в учнів. Учням початкової школи дуже цікаво усвідомлювати, що вони вже досягли певних результатів та можуть читати справжні книги. Це підвищує їх самооцінку та є потужним джерелом мотивації до подальшого вивчення іноземної мови.

При формуванні компетентності у читанні потрібно пам'ятати, що на кожному етапі ведучою формою є різні форми читання. Так, Бігіч О.Б. розрізняє етап читання уголос та читання про себе /мовчки [14, с. 273]. На етапі читання вголос велике значення має багаторазове читання мовних зразків. Читання про себе вже зорієнтоване на розуміння прочитаного.

Методисти (Бігіч О.Б., Рогова Г.В.) умовно виділяють два етапи в початку читання вголос – дотекстовий і текстовий. Дотекстовий забезпечує засвоєння букв та опанування звуко-буквенних відповідностей, на цьому етапі учні вчаться читати вголос знайомі слова, найпростіші словосполучення та речення, а також опановують навичку правильного інтонаційного оформлення речення з точки зору логічного змісту. Читання вголос забезпечує також правильну вимову слів, що є важливим на наступних етапах. Текстовий етап передбачає читання зв'язних текстів та їх розуміння.

На кожному етапі застосовуються певні види вправ. Так, для забезпечення опанування вмінь впізнавати та розпізнавати графеми застосовуються некомунікативні рецептивні вправи, зокрема вправи на впізнавання, розрізнення та групування морфем. Прикладом таких вправ можуть бути завдання «Знайди та обведи потрібну букву», «Розфарбуй потрібну букву», «Знайди всі слова, які мають в своєму складі певну букву» і .д. Для навчання встановлення та реалізації графемно-фонемних відповідностей використовуються некомунікативні та умовно-комунікативні рецептивні та репродуктивні вправи, такі як називання, написання та читання окремих слів та словосполучень. До таких вправ належать «Склади слово із переплутаних букв», «Встав пропущену букву», «Постав слова у правильному порядку» тощо.

На початковому етапі навчання компетентності у читанні букви вводяться поступово, таким чином, щоб і з них можна було, починаючи з перших уроків, скласти та читати найпростіші слова. Таким чином, учні поступово опановують графемно – фонемні зв'язки.

Дотекстовий період читання вголос триває доти, доки учні читають окремі слова та фрази, які не пов'язані між собою тематично. Читання текстів, навіть найпростіших, відбувається в текстовий період. Мета текстового періоду – навчити учнів одночасно сприймати та розуміти текст, не витрачаючи багато часу та зусиль на процес озвучування слів. Ця компетентність формується в результаті систематичної тренувальної роботи з текстом. І саме в цей час використання аудіокниг є особливо доцільним, оскільки забезпечує багаторазове прочитання тексту (учням цікаво повторювати не за вчителем, а за героєм), підвищує інтерес та мотивацію до навчання (учням подобаються завдання нового типу) та сприяє розвитку навички цілісного розуміння тексту.

Таким чином, аудіокниги доцільно використовувати в текстовий період навчання компетентності у читанні, обираючи прості, релевантні до віку школярів тексти, що підвищують інтерес учнів до навчання.

2.2. Підсистема вправ для формування іспанськомовної компетентності в читанні

Читання іноземною мовою як комунікативне уміння та засіб спілкування є важливим видом мовленнєвої діяльності та найбільш розповсюдженим способом іншомовної комунікації, яким учні мають оволодіти згідно з вимогами чинної програми з іноземних мов.

З метою формування компетентності у техніці читання, слідом за Бігич О.Б., ми виділяємо дві основні групи вправ:

- 1) вправи на впізнавання та розрізнення графем;
- 2) вправи на встановлення та реалізацію графемно-фонемних відповідностей. [14, с. 274-275].

Оскільки компетентність у техніці читання формується переважно у початковій школі, то бажано надавати вправам ігрової форми.

Серед вправ першої групи науковиця пропонує наступні вправи для формування компетентності у читанні: [14, с. 275].

- озвучте пред'явлені учителем букви.
- прочитайте букву в різних позиціях у слові.
- виберіть названу букву з ряду даних.
- визначте кількість букв і звуків у слові.
- підберіть до малих букв великі (і навпаки), озвучте їх
- покажіть/напишіть букву, що відповідає вимовленому учителем звуку.
- знайдіть і покажіть літеру, що відповідає вимовленому учителем звуку
- з ряду слів виберіть ті, що починаються з даної букви. Напр.: b – burro, deporte, bicicleta, bandera, boca, dinero, dibujo, diente, botas, bufanda, dedo.
- назвіть слова з літерою ... на початку слова.

- складіть вимовлене (чи швидко показане вчителем) слово з карток алфавіту (на дошці, парті).
- визначте подібність і розходження в словах: rato – raуо, сама – casa, hoja – ojo, та інші.

Враховуючи специфіку нашого дослідження, варто зазначити, що наведені вище вправи потрібно поєднати із використанням аудіоматеріалів. Таким чином ми підготуємо учнів до роботи з аудіокнигою на наступному етапі формування компетентності у читанні. На даному етапі не представляється можливим використовувати аудіокниги в традиційному їх розумінні, проте можна використовувати фрагменти аудіозаписів та аудіозапис окремих слів.

Враховуючи все вище зазначене, ми пропонуємо наступні вправи на розвиток навичок читання засобом аудіозаписів:

- прослухай озвучені букви та повтори за диктором;
- прослухай озвучені букви та знайди їх;
- розташуй озвучені букви у правильному порядку.

Бігич О.Б. пропонує цілу низку вправ на встановлення та реалізацію графемно-фонемних відповідностей. Спираючись на перелік даних вправ [14, с. 275-276] та необхідність підготувати учнів до використання аудіокниг, пропонуємо використовувати наступні вправи:

- прослухайте слова та підберіть малюнки до них;
- прослухайте слова та знайдіть їх графічний відповідник;
- прослухайте слова та повторіть їх за диктором;
- прослухайте слова та повторіть їх за диктором, надаючи їм іншого емоційного забарвлення, напр. сумним або веселим голосом, імітуючи голос миші або ведмедя тощо.

На наступному етапі формування компетентності у читанні виконуються вправи на розвиток навичок синтагматичного членування речень та їх інтонаційного оформлення. Бігич О.Б. пропонує наступні вправи [14, с. 277]:

- слухаючи диктора (вчителя), стежте по книжці і проговорюйте речення вголос;
- слухаючи диктора (вчителя), стежте по книжці і показуйте жестом (рухом руки знизу вверху або зверху вниз) межі синтагми;
- так же відмічайте інтонаційний тип фрази;
- визначте тип речення (інтонації), поставте в ньому знаки словесного наголосу, поділіть на синтагми;
- прочитайте речення (текст) уголос після попередньої фонетичної розмітки;
- підготуйте вдома зразкове читання уголос (після попереднього опрацювання у класі);
- підготуйтеся до конкурсу на кращого читача (матеріал для читання подається до конкурсу, учні готуються самостійно);
- прочитайте речення, змінюючи логічний наголос у ньому.

Для формування компетентності у читанні засобом аудіокниги пропонуємо використовувати наступні вправи, які ґрунтуються на попередньому переліку:

- слухайте диктора та повторюйте за ним вголос;
- слухайте диктора, повторюйте за ним та одночасно показуйте рукою тип інтонації речення та поділ на синтагми;
- прослухайте текст декілька разів та підготуйте вдома зразкове читання вголос;
- підготуйтеся до конкурсу на кращого читача (потрібно максимально точно відтворити вимову, мелодику та інтонаційні наголоси тексту; для цього учням доведеться багаторазово прослухати аудіоматеріал).

Вправи на розширення поля читання та швидкості сприймання навчального тексту в контексті використання аудіокниг як засобів навчання перегукуються з попередньою групою. Тому до вище названих можемо додати лише читання на швидкість. Збільшення швидкості читання досягається шляхом багаторазового прослуховування та читання тексту.

Наступний етап роботи – текстовий період. Його мета – навчити учнів одночасно сприймати і розуміти зміст тексту, не відволікаючи уваги на технічний бік читання. Цей рівень досягається в результаті систематичної тренувальної роботи з текстом: читати можна навчитися лише шляхом читання [15, с. 61]. На цьому етапі учні читають тексти з метою отримання інформації та розуміння їх змісту. Під час читання учні повинні здогадуватись про значення незнайомих слів виходячи з контексту та словотворчих елементів. Читаючи текст вони повинні розуміти основний зміст і важливі деталі. Саме на цьому етапі можна використовувати аудіокниги без жодних обмежень. Зоровий та слуховий канал сприйняття інформації забезпечують глибше розуміння самого тексту та надають також додаткову інформацію за рахунок інтонаційного оформлення.

В роботі над текстом виділяють наступні етапи: дотекстовий, текстовий, післятекстовий.

Детальна характеристика кожного з етапів представлена у наступній таблиці: [14, с. 383].

Етапи роботи з текстом для читання

Назва етапу	Мета етапу	Зміст етапу
Дотекстовий	<ul style="list-style-type: none"> ▪ аналіз мовних і смислових труднощів тексту ▪ введення у проблему / галузь науки 	Виконання вправ
Текстовий	<ul style="list-style-type: none"> ▪ формулювання комунікативного завдання ▪ читання тексту 	Слухання / читання комунікативного завдання, читання тексту
Післятекстовий	<ul style="list-style-type: none"> ▪ контроль розуміння тексту ▪ обговорення змісту прочитаного тексту ▪ навчання смислової переробки інформації тексту 	Виконання вправ

Пропонуємо узагальнений алгоритм роботи над текстом з використанням аудіокниги.

Дотекстовий етап – саме тут важливе налаштування учнів на прослуховування та читання тексту. Варто повідомити додаткову інформацію про автора або твір. Оскільки в початковій школі для опрацювання обираються простенькі автентичні твори, то можна наголосити на ролі цього твору в культурі іспанського народу. Також на цьому етапі варто звернути увагу на прогнозовані труднощі, напр. вживання власних назв, специфічна лексика, мовні звороти, тобто все, що може бути незрозумілим для учнів.

Текстовий етап – ознайомлення учнів із завданнями, які вони мають виконати після одночасного прослуховування та читання тексту.

Післятекстовий етап – виконання завдань на контроль розуміння тексту. Це можуть бути завдання на визначення відповідності (так / ні), встановлення правильного хронологічного порядку, множинний вибір, завдання творчого характеру тощо.

Наведемо приклади вправ з підручника з іспанської мови для 3 класу, автор Валерій Редько.

Для дотекстового етапу автор надає таку вправу як розгляньте малюнки (Mirad los dibujos). Учні можуть виконувати різні завданнями з цими картинками. Наприклад, учні можуть подивитись на малюнки та здогадатись про що буде текст. Наприклад, якщо це тема «Професії», то в підручнику наведено картинки з різноманітними професіями, подивившись на них, учні здогадаються, що сьогодні на уроці вони будуть розглядати цю тему.

Для текстового етапу автор надає текст, до якого є аудіозапис (Escuchad y leed el texto). Учні мають змогу одночасно читати і слухати текст.

Для післятекстового етапу автор надає вправи, які спрямовані на розуміння тексту. Саме для цього етапу автор надає найбільше частину вправ. Наприклад,

з'єднайте частини речення відповідно до тексту (Relacionad las partes de las frases según el texto). Або вставте пропущене слово (Completa las frases y lee). Приділяється увага і вправам, які направлені на обговорення тексту (Hablad en parejas según el modelo).

Враховуючи вікові та психологічні особливості учнів початкової школи, потрібно дуже ретельно обирати кількість вправ, а також їх об'єм. Занадто довгі або складні вправи негативно вплинуть на мотивацію учнів до навчання та знизять позитивний ефект від використання аудіокниг.

Таким чином, використовуючи аудіокниги як сучасний засіб навчання компетентності у читанні потрібно ретельно дотримуватись алгоритму роботи та старанно планувати кожен етап.

2.3. Фрагмент уроку в 3 класі з формування іспанськомовної компетентності в читанні.

Під час проходження педагогічної практики з іспанської мови в школі ЗЗСО № 176 імені Мігеля де Сервантеса міста Києва ми спробували укладені фрагменти уроків іспанської мови в 3 класі.

На уроках активно використовувався сайт MundoPrimaria.com. На цій платформі є велика кількість аудіокниг, які можуть бути використані на уроках іспанської мови в 3 класі. Ці казки були адаптовані під урок іспанської мови і успішно використано.

Один з таких фрагментів наведено нижче.

Етап. Мета. Прийом.	Зміст роботи
Дотекстовий етап	
<p>Мета: введення у тему читання</p> <p>Прийом: передбачити назву тексту за картинкою</p>	<p>Maestro(a): Ha llegado la hora del cuento, vamos a empezar. Mirad la imagen en la pantalla. ¿Sabéis este personaje? ¿Sabéis cómo se llama? (учні відповідають на питання)</p>

	<p>Maestro(a): Muy bien. Es Caperucita Roja (саме так іспанською мовою буде Червона Шапочка),</p>
<p>Мета: зняття мовних труднощів</p> <p>Приєм: переклад слів, з'єднання їх з відповідними картинками</p>	<p>Maestro(a): Mirad las palabras en la pantalla. Algunos son desconocidos, vamos a traducir estas palabras y conectar con la imagen correspondiente (учні дивляться на екран, перекладають слова, виконують завдання).</p> <p>Nieta, lobo, torta, bosque, cestita, florecillas</p> <p>онука, вовк, торт, ліс, кошик, квіточки</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; text-align: center;"> </div> </div>

Текстовий етап	
<p>Мета: читання тексту</p> <p>Приєм: прочитання та прослуховування тексту, підстановка пропущених слів</p>	<p>Maestro(a): Vamos a leer y escuchar el texto. Mientras escucháis y leéis el texto, completad las frases que faltan. La lista de frases que faltan está arriba (діти одночасно слухають і читають поданий текст, вставляють пропущені слова, можемо помітити, що завдяки аудіозапису учні сприймають інформацію краще).</p> <p>La lista: pasar mucho, ronca voz, casa de la aldea, sin prisa, brazos más largos</p>
Післятекстовий етап	
<p>Мета: навчання смислової переробки інформації тексту</p> <p>Приєм: постановка речень у правильній відповідності згідно сюжету</p>	<p>Maestro(a): Muy bien. Vamos a hacer algunos ejercicios. Tenemos 5 oraciones. Colocadlos en el orden correcto según el texto (учні ставлять ці речення у правильному порядку)</p>
<p>Мета: обговорення змісту прочитаного тексту</p> <p>Приєм: опис головних героїв казки з сусідом по парті</p>	<p>Maestro(a): Ahora vamos a hablar. Hablad con tu amigo hispanohablante y describid a los personajes principales según el modelo (учні в парах говорять і описують головних героїв казки)</p> <p>Modelo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olena, ¿qué crees sobre el Lobo? - Yo creo que el lobo es muy grande y tiene los brazos grandes...

<p>Мета: контроль розуміння тексту</p> <p>Приєм: виконання тесту множинного вибору</p>	<p>Maestro(a): El último ejercicio para hoy. Hay un pequeño test, elegid la respuesta correcta A, B, C (учні виконують тест, вибирають правильну відповідь).</p>
--	--

ВИСНОВКИ

У даній курсовій роботі було досліджено ефективність використання аудіокниг для формування іспаномовної компетентності в читанні в учнів початкової школи, а саме 3 класу. Дослідження довело, що аудіокниги є важливим сучасним засобом навчання, який треба використовувати на уроках іспанської мови. Вони дозволяють учням покращити свою вимову, покращити рівень читання та в цілому збільшити інтерес учнів до вивчення іспанської мови.

Під час дослідження ми проаналізували компетентність в читанні як цільову для формування в початковій школі. Ми визначили учня початкової школи як активний суб'єкт іспанськомовної освіти.

Ми проаналізували сучасний стан проблеми формування компетентності в читанні засобом аудіокниги і дійшли висновку, що це питання не є глибоко досліджене. Це зумовлює необхідність розробки нових методик, що будуть включати в себе використання аудіокниг.

Під час написання роботи було знайдено матеріал іспанською мовою, який відображає предметно-інформаційний зміст роботи.

Одним з наших наступних кроків було розробити та проаналізувати комплекс вправ та план-конспект уроку для навчання читання засобом аудіокниги. Для їх створення ми охарактеризували аудіокниги як сучасний засіб формування компетентності в читанні. Ми дійшли висновку, що аудіокниги є цінним матеріалом та має багато переваг.

Ефективність вправ була перевірена під час проходження педагогічної практики. Учні були в захваті. Результатом дослідження був якісний та кількісний приріст вмінь читання та аудіювання та підвищення пізнавального інтересу учнів, збільшення мотивація та зацікавленості.

Отже, отримані результати свідчать, що аудіокниги є ефективним та гідним засобом для вивчення іспанської мови.

Недостатня кількість досліджень свідчить, що подальше вивчення цієї теми є дуже перспективним.

РЕЗЮМЕ

В умовах проведення нових освітніх реформ в Україні, змін навчально-виховного процесу та змін темпів розвитку дітей проблема формування іспаномовної компетентності з допомогою сучасних засобів залишається надзвичайно актуальною. Суспільна та педагогічна значущість проблеми зумовили вибір теми курсової роботи: «Формування іспаномовної компетентності в читанні в учнів початкової школи засобом аудіокниги».

Курсова робота складається зі вступу та двох розділів. Обсяг роботи складає 31 сторінку. У списку використаної літератури 20 джерел.

У першому розділі обґрунтовано сутність та особливості формування іспанськомовної компетентності в читанні. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури з'ясовано модель учня початкової школи як активного суб'єкта іспанськомовної освіти. Розкрито роль аудіокниг як сучасного засобу навчання.

У другому розділі визначені практичні засади формування іспанськомовної компетентності в читанні в учнів початкової школи. Розкрито етапи формування іспанськомовної компетентності в читанні, показана підсистема вправ для формування іспанськомовної компетентності в читанні. Наведено фрагмент уроку в 3 класі з формування іспанськомовної компетентності в читанні.

Ключові слова: педагогічна діяльність, іспанськомовна компетентність в читанні, аудіокнига, учень, контроль, уміння, функції, навчально-виховний процес.

SUMMARY

In the context of new educational reforms in Ukraine, changes in the educational process and changes in the pace of children's development, the problem of forming Spanish-language competence with the help of modern means remains extremely relevant. The social and pedagogical significance of the problem led to the choice of the topic of the course work: "Formation of Spanish-language reading competence in primary school students using audiobooks".

The term paper consists of an introduction and two chapters. The volume of the work is 31 pages. The list of references includes 20 sources.

The first chapter substantiates the essence and peculiarities of the formation of Spanish-language reading competence. On the basis of the analysis of psychological and pedagogical literature, the model of the primary school student as an active subject of Spanish-language education is revealed. The role of audiobooks as a modern teaching tool is revealed.

The second section defines the practical principles of forming Spanish-language reading competence in primary school students. The stages of the formation of Spanish-language reading competence are revealed, a subsystem of exercises for the formation of Spanish-language reading competence is shown. A fragment of a lesson in the 3rd grade on the formation of Spanish-language competence in reading is presented.

Keywords: pedagogical activity, Spanish-language reading competence, audiobook, student, control, skills, functions, educational process.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєва Ю. А., Артемчук О. Г., Шишова О.М. Психодіагностика дітей та підлітків/ Ю.А. Алексєєва, О.Г. Артемчук, О.М. Шишова// Для психодіагностичної практики студентів - Київ, 2011
2. Аудіокниги як засіб вивчення англійської мови (електронний ресурс)
[Аудіокниги, як засіб вивчення англійської мови – Освіта.UA \(osvita.ua\)](http://osvita.ua)
3. Бігич О.Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: Монографія. – К.: Віпол, 2010. – 138 с.
4. Білянська І. П. Критерії відбору художніх аудіокниг для формування англійської аудитивної компетентності майбутніх учителів. Теоретична і дидактична філологія: збірник наукових праць. Серія «Педагогіка». Переяслав Хмельницький, 2017. Випуск 26. С. 4–17.
5. Білянська І. П. Роль художніх аудіокниг у формуванні інноваційного освітнього середовища ВНЗ. Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах. Матеріали III Всеукраїнської наукової конференції. 30–31 березня 2018 р., м. Дніпро. Частина II. / Наук. ред. О. Ю. Висоцький. Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. С.114–116.
6. Водолазька С. А. Аудіокниги як інноваційний спосіб популяризації книги. Видавнича справа та редагування. 2013. С. 101–106.
7. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року № 688 Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12>
8. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич . - Київ : Центр учбової літератури, 2012. - 424 с. (Выготский Выготский Л. С. Детская психология // Собр. соч.: В 6 т. М., 1984 Т. 4.)

9. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів з оволодіння англomовною компетентністю в аудіюванні. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2013. № 1. С. 89–96.

10. Задорожна І. П., Білянська І. П. Listening to fiction audiobooks. Contemporary short stories: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Тернопіль: Вектор, 2018. 162 с.

11. Зимняя И.А. Педагогическая психология: Учебник для вузов.-Изд. второе, доп., испр. и перераб.- М.: Просвещение, 2000.- 384 с.

12. Мацнева О. А. Навчання майбутніх учителів розуміння англійського мовлення з національними та регіональними типами вимови): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київський нац. лінгв. ун-т. Київ, 2009. 261 с.

13. Мартинова О.М. Аудіокнига як ефективний допоміжний засіб для розвитку пізнавальних інтересів та аудитивних вмінь учнів старшого етапу зош
Електронний ресурс
http://eprints.zu.edu.ua/14862/1/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_2.pdf

14. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с

15. Методика навчання іноземної мови: Лекційний курс з практикумом/ укл.: О. А. Комар, Л. М. Байдюк. – Умань, 2019. – 96 с.

16. Типовою освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. 1-2 клас <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>

17. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. 3-4 клас <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
18. Секчинська І. The importance of audiobooks in English language teaching An International Online Journal: Варшава, 2018. С. 3-7.
19. Черниш В. В. Навчання англомовного читання та аудіювання із застосування аудіокнижок художніх творів: дис. на здобуття канд. пед. наук: 13.00.02/Київський нац. лінг. ун-т. Київ, 2001.
20. Mundo primario, електронний ресурс <https://www.mundoprimaria.com/cuentos-infantiles-cortos/audiocuentos-infantiles>